

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiae S. Thomae Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtru[m] solus Deus interius operetur in sacramentis? 1

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

Ad tertium dicendum, quod licet character sit res & sacramentum, non tamen oportet omne id quod est res & sacramentum, esse characterem. Quid autem sit res & sacramentum, in alijs sacramentis infra dicitur*.

In mate-
ria cuius
que ī spe-
ciali.

QVÆST. LXIV.

De causa Sacramentorum, in decem articulos diuisa.

DEinde considerandum est de causis sacramentorum, siue per auctoritatem, siue per ministerium.

¶ Et circa hoc quaruntur decem.

¶ Primo, vtrum solus Deus interior operetur in sacramentis?

¶ Secundo, vtrum institutio sacramentorum sit solum à Deo?

¶ Tertio, de potestate, quam Christus habuit in sacramentis.

¶ Quarto, vtrum illam potestatem potuerit alijs communicare?

¶ Quinto, vtrum potestas ministerij in sacramentis, conueniat malis?

¶ Sexto, vtrum mali peccent dispensando sacramenta?

¶ Septimo, vtrum angeli possint esse ministri sacramentorum?

¶ Octauo, vtrum intentio ministri requiratur in sacramentis?

¶ Nono, vtrum requiratur ibi recta fides: ita scilicet, quod infidelis non possit tradere sacramenta?

¶ Decimo, vtrum requiratur ibi recta intentio?

ARTIC. I.

Vtrum solus Deus operetur interior ad effectum sacramenti?

350
Inf. a. 5.
¶ 4. d. 5.
9. 2. 2. 2.
¶ 2.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod non solus Deus, sed etiam minister interior operetur ad effectum sacramenti. Interior enim sacramenti effe-

Et effectus est, ut homo purgetur à peccatis, & illuminetur per gratiam. Sed ad ministros Ecclesiæ pertinet purgare, illuminare & perficere: ut patet per Dionys. * in 5. cap. cœl hierar. Ergo videtur, quòd *c. 5. 1. p. per tot.*

¶ 2 Præterea, In collatione sacramentorum quædam orationum suffragia proponuntur. Sed orationes iustorum sunt magis apud Deum exaudibiles, quàm quorumcumque, secundum illud Ioan. 9. Si quis Dei cultor est, & voluntatem eius facit, hunc Deus exaudit. Ergo videtur, quòd maiorem effectum sacramenti consequatur ille, qui recipit ipsum à bono ministro. Sic ergo & minister aliquid operatur ad interiorem effectum, & non solus Deus.

¶ 3 Præterea, Dignior est homo, quàm res inanimata. Sed res inanimata aliquid operatur ad interiorem effectum: nam aqua corpus tangit, & cor abluit, ut August. dicit super Ioan. * Ergo homo aliquid operatur ad interiorem effectum sacramenti, & non solus Deus. *Trac. 80. in 10 post med. 30.*

S E D contra est, quòd dicitur Rom. 8. Deus est qui iustificat. Cum ergo interior effectus omnium sacramentorum sit iustificatio, videtur quòd solus Deus operetur interiorem effectum sacramenti.

R E S P O N D E O dicendum, quòd operari aliquem effectum, contingit dupliciter: vno modo per modum principalis agentis: alio modo per modum instrumenti. Primo igitur modo solus Deus operatur interiorem effectum sacramenti: tum quia solus Deus illabitur animæ, in qua sacramenti effectus existit, nō autem potest aliquid immediatè operari, vbi non est. Tum quia gratia quæ est interior sacramenti effectus, est à solo Deo, ut in secunda parte dictum est *. Character etiam, qui est interior quorundam sacramentorum effectus, est virtus instrumentalis, quæ manat à principali agente, quod est Deus. Secundo autem modo homo potest operari *1. 2. 7. 112. 3. 1.*

¶ 3 ad

ad interiorem effectum sacramenti, in quantum operatur per modum ministri. Nam eadem ratio est ministri & instrumenti: vtriusque enim actio exterius adhibetur; sed sortitur effectum interiorem ex virtute principalis agentis, quod est Deus.

Ad primum ergo dicendum, quod purgatio, secundum quod attribuitur ministris Ecclesiæ, non est à peccato. Sed dicuntur diaconi purgare, in quantum vel immundos eijciunt à cœtu fidelium: vel eos facris admonitionibus disponunt ad sacramentorum receptionem. Similiter etiam sacerdotes illuminare dicuntur sacrum populum: non quidem gratiam infundendo, sed sacramenta gratiæ tradendo, vt patet per Dionys. ibidem*.

*loc. cit. in
arg. 1.*

Ad secundum dicendum, quod orationes quæ dicuntur in sacramentorum collatione, proponuntur Deo non ex parte singularis personæ, sed ex parte totius Ecclesiæ, cuius preces sunt apud Deum exaudibiles: secundum illud Matth. 18. Si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quæcumque petierint, fiet illis à patre meo. Nihil tamen prohibet quin deuotio viri iusti, ad hoc aliquid operetur. Illud tamen quod est sacramenti effectus, non impetratur oratione Ecclesiæ vel ministri, sed ex merito passionis Christi, cuius virtus operatur in sacramentis, vt dictum est*. Vnde effectus sacramenti non datur melior per meliorem ministrum. Aliquid tamen annexum impetrari potest recipienti sacramentum, per deuotionem ministri: nec tamen minister illud operatur, sed impetrat operandum à Deo.

q. 62. a. 5

Ad tertium dicendum, quod res inanimata non operantur aliquid ad interiorem effectum, nisi instrumentaliter, vt dictum est*. Et similiter homines non operantur ad sacramentorum interiorem effectum, nisi per modum ministerij, vt dictum est*.

in cor. 2.

ibid.